

בית ספר האגדה

בי"ס ממ"ד "האלה", נחושה

העשייה בבית ספרנו בתחום החינוך לשוני

מנהלת: נורית ראובן
רכזת: נחמה חלפון
מדריכה: מרינה דניאל

שנה"ל תשע"ח

עידוד קריאה בבית ספר "האלה"

אנו מאמינים שקריאת ספרים תורמת להעשרת השפה, מרחיבה אופקים ומעשירה את עולמו הפנימי של הילד. בבית ספרנו מתקיימות פעילויות שונות, שמטרתן לעודד את התלמידים להרבות בקריאת ספרים:

❖ שעת קריאה שבועית במערכת הכיתתית.

❖ ספריות כיתתיות-- בכיתות קיימת ספרייה עשירה המכילה ספרים ברמות קריאה שונות.

התלמידים קוראים ספרים בקריאה עצמאית או בקריאה מונחית ע"י המורה.

❖ מבצעי קריאה - בכיתות נעשים מבצעים שונים לעידוד הקריאה, לפי יכולתו של כל תלמיד ותלמיד,

לדוג' - כרטיס קורא, גרף קריאה...

❖ סימניות קריאה - בכל טקס ראש חודש, התלמידים שיום הולדתם חל בחודש זה, מקבלים סימניה מעוצבת לספר.

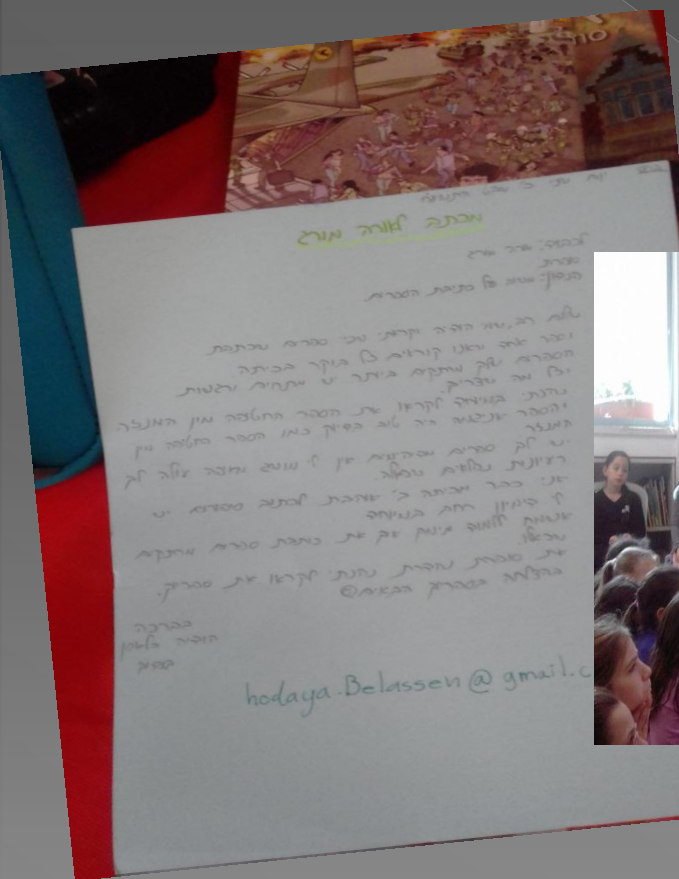
❖ **ביקור סופר-** בכל שנה נפגשים התלמידים עם סופר אורח.

השנה נפגשו כיתות ג'- ו' עם הסופרת "אורה מורג" וכיתות א'- ב' נפגשו עם הסופרת "שלומית כהן אסיף". לפני המפגשים נעשתה בכיתות הכנה נפלאה, שיצרה עניין רב בקרב התלמידים, בקריאת ספרים שונים שלא הכירו.

המפגש עם אורה מורג, שכידוע כתבה ספרים על אירועים היסטוריים שונים במדינת ישראל, היה הזדמנות להעשיר את ידע התלמידים ולחשוף אותם לאירועים חשובים בתולדות המדינה, בשנה זו שאנו מציינים 70 שנה לישראל.

התלמידים נחשפו לספרים שונים של הסופרת, בכל כיתה המחנכת הקריאה ספר אחד לתלמידים.

התלמידים הכירו את סגנון כתיבתה, כתבו על הדמויות והאירועים בספרים ואף כתבו מכתבים לסופרת.

הנושא השנתי-

שבעים שנה לישראל בשיעורי שפה:

בשיעורי הבעה בע"פ/ הנואם הצעיר, כל שכבה עובדת על נושא מסוים בהלימה ל-70 שנה לישראל. בכל שבוע תלמיד אחד מעביר נאום על הנושא השכבתי.

בעז"ה, בסביבות יום העצמאות יתקיים **יום שיא**- הפנינג למשפחות, שבו כל כיתה תציג את התוצרים שעמלה עליהם במשך השנה ובנוסף יתקיימו פעילויות נוספות ומגוונות.

הנושאים לפי שכבות:

כיתות א'- שירים ישראלים + הסיפור מאחורי השירים.

כיתות ב'- סיפורים- למשל: ביאליק וטליק.

כיתות ג'- המלצה על אתר- אתרים בישראל.

כיתות ד'- המצאות ישראליות- כל ילד מציג המצאה ישראלית, מכין עליה כרטיס מידע אותו הוא עורך לנאום ומעבירו לכיתה.

כיתות ה'- לכל אחד ניגון ציוני משלו (שורשים)- הילדים מכינים מצגות על המשפחה

שלהם לפי תבנית שקיבלו. בעבודה מספר דרישות: לערוך ראיונות עם בני משפחה

ולהעביר באמצעות סיפור, אחת השקופיות עוסקת ב"קשר המשפחתי למדינת ישראל"-

שם התלמידים כותבים על בני משפחה שלחמו במלחמות, עלו לארץ....

כיתות ו'- מנהיגים ישראלים- רבנים ומנהיגים ישראלים בפוליטיקה.

דוגמאות לשקופיות מתוך המצגת של כיתות ה'

ישראל שלי

מבא מאיר (אנשי הביולוגיה של מאיר) יוצא לטלחה

מבא שרה מספרת: ביום הכיפורים תש"ד (1973) פרצה מלחמת יום הכיפורים. לקראת חגילת נעילה הלמתי לבית הנגסת בשואות יצחק עם סשה בן השלוש וחצי ועם אביתי בן השנתיים וחצי. חיכנו לתקיעת השופר כשהגיע חייל ושאל איפה מאיר ביי. שלחתי אחד הנערים לקרוא למאיר. מאיר יצא ואחרו יצאו גם הוריי ואחותי. מיהרנו הביתה ובוודך ססענו את תקיעת השופר. אבי עשה הבולה ומאיר ברך את הבנים וגם אותי. הוא ארו חרמיל עם כל הציוד טלל טליל ותפילין ויצא לטלחה. סטנה לא שב. משה ביקש ללנת עם אבא שלו והכטיח להיות ילד טוב... חודש אחרי נטלוח של מאיר בטלחה, נולדה ליאורה(אמא של אחיה) שהאירה מחוש את חיננו.

[שם הפרק]

הנחיות לפרק שלישי

את הפרק הזה אנו ממליצים להקדיש לקשר שלכם או של המשפחה שלכם למדינת ישראל. תוכלו לקרוא לו למשל "ישראל שלי" או בכל שם מתאים אחר.

נושאים שתוכלו לנלו בפרק זה הם:

- עליה של בני משפחתכם לארץ.
- השתתפות של אחד מבני המשפחה במלחמה על מדינת ישראל.
- הקפדה על חינוך יהודי-ציוני של בני המשפחה בארץ או בחו"ל
- תרומה משמעותית של אחד מבני המשפחה למדינת ישראל.

תוכלו להוסיף כחובן רעיונות משלכם.

הוסיפו תמונות משמעותיות או מסמכים מתאימים לתוכן הפרק אם יש בראשותכם כאלה.

הנואם הצעיר- אתרים בישראל – שכבה ג'

הנואם הצעיר- המצאות – שכבה ד'

הנואם הצעיר- המצאות ישראליות

שמי: _____

ההמצאה הישראלית שבחרתי: _____

שם המצאיא: _____

שנת ההמצאה: _____

סיפור חייו של המצאיא (בקצרה- מתי והיכן נולד, רקע משפחתי...):

מה גרם לו להמציא את ההמצאה שלו?

הסבר על ההמצאה- כיצד עובדת- למה משמשת... (במסירת הנואם – חשוב להוסיף תמונות)

רעיון לדגם/ משחק/ פעילות שאוכל לבצע בכיתה במסגרת הרצאה על המצאיא:

הנואם הצעיר- שכבה ו'- מנהיגים

כתיבה - תוצרי כתיבה

תוצרי כתיבה בהלימה לנושא השנתי- 70 שנה:

בשבוע עליות שצוין בבית הספר, כל תלמידי בית הספר הביאו סיפורי עליות שונים של משפחתם. בכיתות הגבוהות היה תהליך של כתיבת הסיפור ע"פ תבנית של סיפור. כל תלמיד מסר את הסיפור המשפחתי בפני הכיתה ואף הגיעו הורים לשתף את התלמידים בעליות שעשו. התלמידים שאלו וראיינו את האורחים, כמובן לאחר הכנה בכיתה.

כתיבה - עידוד כתיבה בצורה חוייתית

הלמידה בשיעורי כתיבה בכל הכיתות, מתועדת בתלקיטי כתיבה, בהם ניתן לראות את המשובים ותהליכי הכתיבה. יחד עם זאת, המורים משתדלים לשלב שיעורי כתיבה חוייתיים עמ"נ לחבב את הכתיבה אצל הילדים. להלן מדגם קטן של שיעורי כתיבה בכיתות השונות:

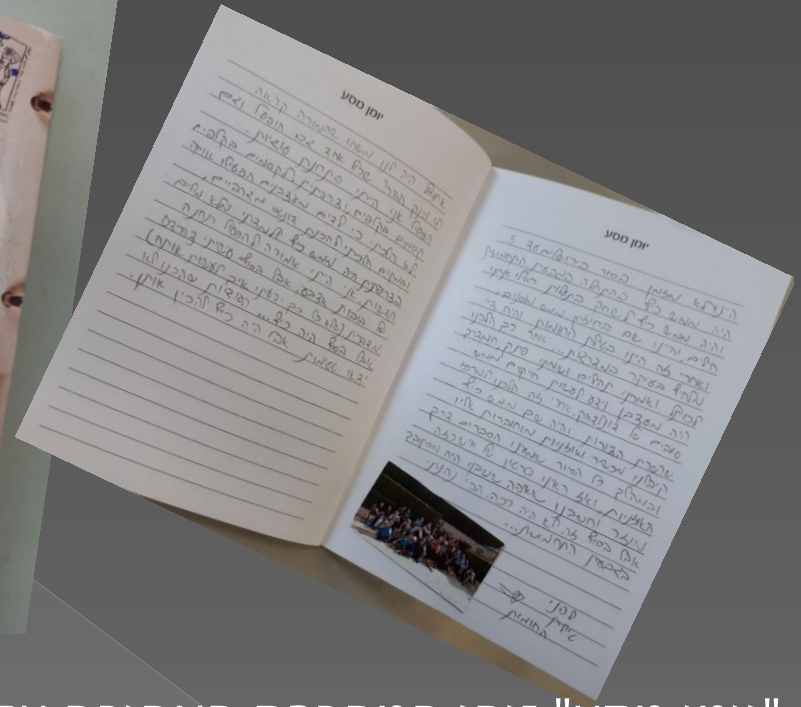
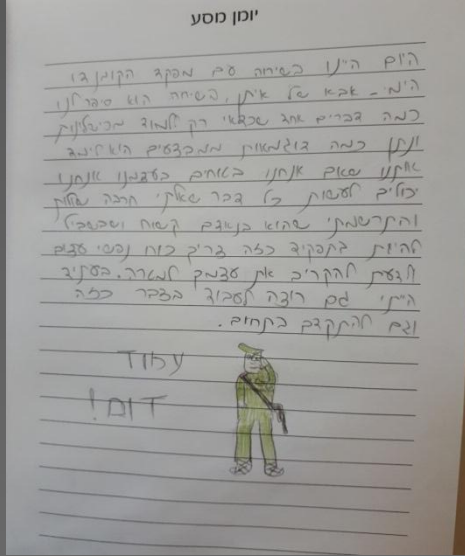
אבני שאלה ואבני סיפור – שכבה ג':

במסגרת השיעורים והעיסוק בטקסטים שונים אנו מעודדים את התלמידים לשאול שאלות.

בחלק מהפעילויות שילבנו עבודה במליאה ובקבוצות עם אבני שאלות. אבני סיפור - אחת מהסוגות המרכזיות הנלמדות השנה היא הסיפור. בתחילת השנה ראינו קושי בכתיבה חופשית בקרב התלמידים. יצרנו את אבני הסיפור על מנת לסייע לתלמידים להתחיל סיפור ולשלב משחק והנאה בכתיבה.

יומני מסע - שכבות ד' - ה':

"יומן מסע" זוהי המחברת האהובה על כל התלמידים. זוהי מחברת שהתלמידים נקשרים אליה ומשקיעים בה מאוד. במחברת זו אין כללים רבים, רק הקפדה על תבנית של יומן, כתיבה מסודרת וללא שגיאות והרבה הרבה שיתוף בחוויות, רגשות ואירועים חשובים בעיני התלמידים. במחברת הזאת הילדים כותבים ללא תלונות, וכמובן שאנו ממש רואים תוצאות! תלמידים שהתקשו לכתוב ולהרחיב בכתיבתם מגלים את שזה פשוט! מתכון מנצח של בית ספר האלה לחבר על התלמידים את הכתיבה.

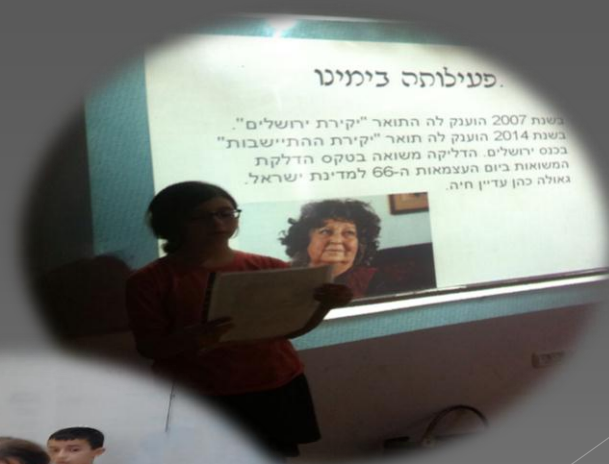
הבעה בעל פה - בדגש על שיח מיטבי

שיח עם תלמידים בהנחיית המורה - הבעה בעל פה סביב נושאים שונים ואקטואליים, בדגש על שיח מיטבי. במליאת הכיתה או בקבוצות עבודה:

מפגש שוקו -

שיח סביב נושאים
אקטואליים.

למידה חווייתית

בשכבות הצעירות (א' - ג') הלמידה בשיעורי שפה נעשית במגוון דרכים, וזאת על מנת להגיע לכלל התלמידים בכיתה:
באומנות, בשירה, בתנועה

ימי שיא ופעילויות מיוחדות

משחקי עברית- כיתות ה' - ו'

יום השפה העברית-

ביום זה לבש ביה"ס חג.

כל שכבה יצאה לתחנות מגוונות, העוסקות בשפה
העברית ובהכרות עם אליעזר בן יהודה והמילים שחידש/
המציא.

יום מספרי סיפורים-

ביום זה כל בעלי התפקידים בבית הספר התגייסו להקראת סיפורים לתלמידים.

ההנאה, ההתעניינות וההתרגשות של התלמידים הייתה בהחלט מורגשת.

מערך השעות הפרטניות בשיעורי עברית

חלק נכבד מסל השעות הפרטניות בביה"ס מוקדש לטובת שפה.

הן כשעות תגבור והן כשעות מצוינות.

שעות תגבור - לכל כיתה ישנה שעה פרטנית לתגבור הנלמדת בזמן שגם בכיתה יש שיעור עברית. לכל שכבה יש שעת מצוינות.

בכיתות א-ב ניתנות שעתיים פרטניות לכל כיתה במחצית א', מתוך מטרה לקדם את רכישת הקריאה, ובמחצית ב' נוספת שעה נוספת לצורך זה.

התלמידים היוצאים לפרטני נבחרים לאחר תהליך של איתור, תלמידים שעלו במיפוי הכיתתי עם צורך לתגבור.

תוצאות המיצ"ב בביית הספר:

בכל הכיתות נעשית עבודה מבוססת נתונים, בעקבות מיפויים ומשימות הערכה.

המורים בונים תכנית עבודה למליאת הכיתה ולקבוצות.

לשגרת עבודה זו, חלק משמעותי בהצלחת תלמידי בית הספר במבחני המיצ"ב בשנים האחרונות.